

آمبولی ریوی

تعریف بیماری

وجود لخته خون یا ندرتاً چربی در یکی از شریانهای تغذیه کننده بافت ریه را می گویند. منشاء این لخته خون معمولاً یکی از رگهای اندامهای تحتانی (پاها) یا لگن است یا ممکن است چربی متعاقب شکستگی یکی از استخوانهای بزرگ اندامهای تحتانی باشد. لخته از طریق جریان خون به بافت ریه رسیده که منجر به انسداد شریانهای آن شده و ایجاد علائم می کند. آمبولی ریه در بزرگسالان شایع تر است.

علائم شایع

- تنگی نفس و درد ناگهانی قفسه سینه
- سرفه و گاهی خلط خونی
- تندی ضربان قلب
- غش یا حالت غش
- تب مختصر
- احتمال تورم اندام تحتانی

علل بیماری

- ✓ لخته شدن خون در وریدهای عمقی، این حالت هر زمان که خون در داخل ورید تجمع یافته و به خوبی جریان نداشته باشد، می تواند ایجاد شود.
- ✓ آمبولی چربی ناشی از شکستگی استخوان

عوامل خطر

- سن بالای 40 سال
- استراحت طولانی مدت در بستر به هر علت
- نشستن طولانی مدت در یک وضعیت ثابت مانند مسافرت با هواپیما
- جراحی اخیر
- نارسایی احتقانی قلب
- اختلال ریتم قلب
- کم خونی
- غلظت بالای خون
- شکستگی استخوان
- چاقی
- مصرف قرص های ضد بارداری

عوارض احتمالی

- ✓ آمبولی ریه در صورت عدم درمان ممکن است شروع به حرکت به طرف قلب کند و باعث بروز مشکلات قلبی-ریوی جدی تر شود.

تشخیص

- شرح حال و معاینه دقیق
- بررسیهای تشخیصی
- تصویر رادیولوژی قفسه سینه

آمبولی ریوی

- اسکن ریه
- آنژیوگرافی ریه
- نوار قلب
- آسمع قلب و ریه
- آزمایشهای خون جهت اندازه گیری عوامل انعقادی

خود مراقبتی

- ✓ ممکن است به منظور بستن ورید بزرگ منتهی به قلب و ریه (وریداجوف) یا قرار دادن یک صافی در داخل آن برای جلوگیری از عبور لخته ها به سمت قلب، جراحی لازم باشد.
- ✓ استفاده از جوراب کشی یا پیچیدن ساق پا با باند کشی
- ✓ داروهای ضد انعقاد جهت حل کردن لخته و جلوگیری از ایجاد دوباره آن سطح داروهای ضد انعقاد باید به طور مرتب اندازه گیری شود تا اطمینان حاصل شود سطح آنها در حد مطلوب و بی خطر است.
- ✓ تجویز اکسیژن، در صورت نیاز
- ✓ تجویز آنتی بیوتیک، در موارد آمبولی عفونی

فعالیت

- استراحت در بستر تا رفع علائم حاد، در طی استراحت در بستر اندامهای تحتانی را به طور مکرر حرکت دهید تا به جریان یافتن خون در آنها کمک شود.
- از نشستن به حالتی که ساقها یا مچ پاها را روی یکدیگر بیندازید خودداری کنید.
- در هنگام نشستن طولانی مدت طوری بنشینید که پاها بالاتر از رانها قرار گیرند.
- در هنگام خوابیدن پاها را بالاتر از سطح بستر قرار دهید.

رژیم غذایی

- ✓ از یک رژیم غذایی کم چرب پیروی کنید.
- ✓ در صورت استفاده از داروهای ضد انعقاد خون، از محصولات دارای ویتامین مانند بروکلی، فراوردههای سویا، سبزیجات با برگ سبز و ... با احتیاط استفاده کنید.

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- درد قفسه سینه
- سرفه همراه خلط خونی
- کوتاهی نفس
- تشدید تورم و درد ساق پا

<ul style="list-style-type: none"> • آموزش به مددجو (راهنمایی برای مراقبین سلامت) - 1398 • کارگروه درون بخشی آموزش به بیمار بخش CCU و POST CCU • منابع: Mayo clinic, WebMD, ClinicalKey • Brunner Suddarth's textbook of Medical surgical Nursing 2018 	<p>تأیید کننده: اعظم چراغی (مدیریت پرستاری)</p>	<p>تهیه کننده: زکيه مظاهري (سوپر وایزر آموزش سلامت)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • کد پمفلت: H.A/ PE/ CW/ 01 		